

## FÅGELRAPPORTER 1 OKT - 31 DEC

Martin Green

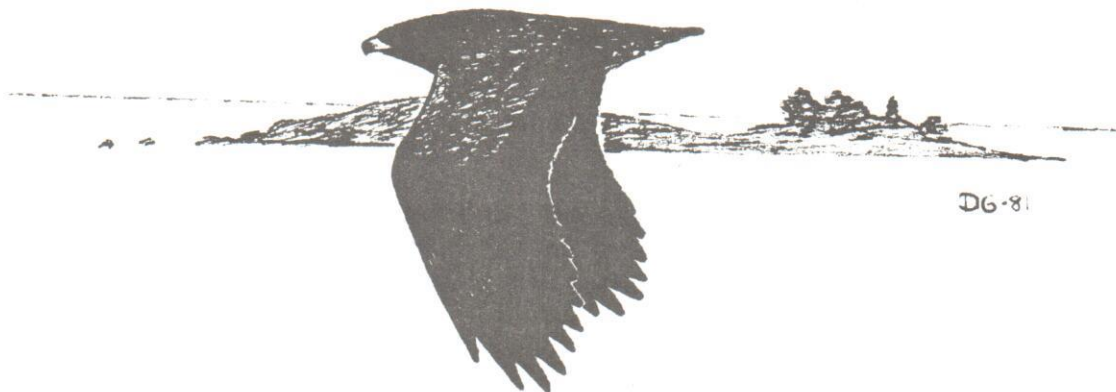
ASKÖ: Sträckräkningen fortsatte till 24.10 och gav även en del i oktober. Så sträckte t ex ca 1500 finkar den 2:a, ca 1300 ringduvor, 33 ormråkar och 6 fjällvråkar den 3:e. Drygt 150 sädgäss sträckte förbi den 9-10:e. Ett sjuttiototal ljunpipare rastade på fälten i början av månaden. Den första gråsiskan sågs den 2:a och den 11:e sågs den första sidensvansen och salskraken. Salskrake fanns sedan i viken fram till isläggningsen, med som mest 10 ex. Fjällvråk sågs då och då fram till mitten av november. Blå kärnhök fanns vid lokalen hela oktober, som mest 4 ex den 3:e. Tornfalk och stenfalk sågs tre gånger vardera. Den 18:e sträckte en ung kungsörn mot sydväst.

November bjöd till en början på en höstvisslande spurvuggla. Enstaka ex eller småflockar av vinterhämling sågs då och då. Den 6:e jagade en gammal havsörn över viken. Senhöstens sångsvansträck gav sammanlagt ca 50 ex. Strax innan isläggningsen i mitten av månaden låg knappt 40 knölsvanar i viken. Den 14:e sågs en tallbit vid Fiskartorpet. Detta blev inledningen till vad man skulle kunna kalla en "miniinvasion", ty arten sågs ytterligare fem ggr i november och december.

December blev relativt fågelfattig, men en del kul sågs dock, tex en rödhake den 4:e. I mitten av månaden fanns fortfarande en del sävsparvar kvar i vikens vassar. Småflockar av gråsiska drog omkring och på nyårsafton sågs en snösparv.

ÄNGSÖ: Från Ängsö är inte så mycket att berätta om förutom örnar. Den 1.11 sträckte dock en flock på 22 bläsgäss förbi. I mitten av november höstvisslade en spurvuggla vid Åkeräng. Enstaka bo- och bergfinkar har stannat kvar och livnär sig på spillsäden vid slottet. Nötkråka har setts då och då, även i december. En hel del korp håller till vid örnutfodringen. På annandagen sågs dessutom en tallbit.

Över till örnarna. En tillfällig havsörn sågs i november. I slutet av månaden dök en gammal kungsörn upp och den visade sig bli stationär. Kring jul och nyår hade örnantalet ökat och det fanns nu 3-4 kungsörnar i området. I mitten av december sågs en ung havsörn några gånger vid utfodringen, vilket naturligtvis är glädjande.



#### ÖVRIGA DELAR:

Vid KVV fanns enstaka kärrensäppor kvar till mitten av oktober. Vid denna tid dök de första sidensvansarna upp och till skillnad från förra vintern så kom de i stora mängder. Under november har flera flockar på några hundra ex setts lite varstans i staden. En sen sädes-ärla sågs i Vasaparken den 4.11. VOKs skrakexkursion med Almö-Lindö båten på Mälaren den 7.11 gav bl a 3 svärtor på Granfjärden, ca 2000 storskrak i en jättematta utanför Fullerö och en ung kungsörn som sträckte över båten utanför Tidö-Lindö. Strömstare har setts med som mest tre ex vid Forsby kvarn. Tallbit har även setts mitt inne i staden. Rörhöna fanns i Svartån fram till december och ett ex sågs i Önstabäcken i mitten av månaden. Bo- och bergfinkar har stannat kvar både här och där. I stort sett alla ornitologer verkar ha någondera arten vid sitt fågelbord. På Stallhagen har fem bofinkar och två bergfinkar setts nyligen.

#### ANGÄENDE ÖRNUTFODRINGEN PÅ ÄNGSÖ

Sedan några år tillbaka har stödutfodring av övervintrande örnar skett på olika platser i Ängsöarkipelagen. De senaste två vintrarna har utfodringen skett på en tydligen mycket effektiv plats, av de många celebra matgästerna att döma. Smolket i bågaren har dock varit de mänskliga störningar i olika grad som åteln utsatts för. De flesta kan man nog bortförklara med okunnighet hos förövarna, men i enstaka fall har grova förseelser gjorts. Vi som sysslar med att släpa ut fodret har väl knappast lyckats hålla verksamheten hemlig, även om vi så skulle ha velat, men å andra sidan har vi heller inte basunerat ut vad vi sysslar med. Detta naturligtvis med tanke på de störningar som kan tänkas uppstå. Emellertid anser vi nu att vi bör gå ut med information om var åtelplatsen är belägen, var man kan studera fåglarna utan att störa osv. Vi hoppas därmed kunna kanalisera den allt mer tilltagande ström av örnskådare, som drar omkring på Ängsö. En risk är naturligtvis att någon enstaka kan utnyttja detta i sämre uppsåt. Den observationsplats vi själva använder och som vi anser att andra intresserade också bör utnyttja, är det s k Olsboberget, någon kilometer sydost om Ängsö slott. Där har man god överblick över åteln och dess omgivning. Är man försedd med tubkikare har man större chans till gott utbyte. Vi kan inte acceptera någon annan observationsplats och vi avråder bestämt från att utnyttja den väg, som går från slottet mot Sjöslätten och Näs. Åteln utnyttjas då och då av havsörnar, som är extremt störningskänsliga. Inom parentes kan nämnas, att de besök vi gör i samband med foderutläggning osv, alltid sker efter mörkrets inbrott.

Per Magnusson  
Thomas Skoglund  
Pentti Tatti

#### TECKNINGSBIDRAG

Inga Lindell: Omslag och lappsparv sid 54.

Pentti Tatti: Storlommar sid 53, viggas sid 61 och knipa sid 65.

Ingela Frost: Tofsmes sid 56, skäggdopping sid 58 och knipa sid 62.

Daniel Green: Havsörn (juv) sid 72.